

Basia

i granice

SCENARIUSZ

Cele:

- Promowanie czytania książek wśród dzieci w wieku przedszkolnym
- Nauczenie dzieci, jak reagować na przekraczanie ich granic
- Kształtowanie umiejętności reagowania na przekraczanie granic

Materiały:

- Książka Basia i granice
- Rozrysowany schemat ludzkiego ciała (można wykorzystać postacie z książki dostępne na: [basia_ruchoma_d.jpg](#) (2480×3508))
- Szarfy/kredy/skakanka (w zależności od wybranego sposobu na określenie granic w części 5.)
- Grafiki przedstawiające emocje bohaterów (załącznik do scenariusza)

1. Czytanie książki Basia i granice (10-15 min)

Prowadzący zajęcia czyta głośno książkę Zofii Staneckiej *Basia i granice*.

2. Omówienie treści z pytaniami pomocniczymi (5-10 min)

Prowadzący, siedząc z dziećmi w kręgu, omawia z dziećmi treść przeczytanego opowiadania o Basi. Zadaje w tym celu pytania pomocnicze, by dzieci mogły w pełni zrozumieć treść opowiadania, np.: *Co przydarzyło się Basi w przedszkolu? Jak zareagowała Pani Marta? Czego nie lubi Pani Marta? Co to są granice? Co można powiedzieć, gdy ktoś przekracza nasze granice/robi coś, co nam się podoba albo nie chcielibyśmy w tym uczestniczyć? Czy zawsze musimy się zgadzać na przytulanie lub całowanie? Jak możemy zareagować, kiedy czujemy złość?*

3. Lubię/nie lubię; jak reagować na to, czego nie lubimy lub nie chcemy (10 min)

Nawiązując do fragmentów, w których bohaterowie opowiadają, co lubią, a czego nie, prowadzący robi wstęp, zadając dzieciom pytanie otwarte o to co lubią, a czego nie lubią.

Pani wysłuchiwała tego wszystkiego uważnie, a potem powiedziała:

- Ja też nie lubię chodzić do łazienki, kiedy są tam inni ludzie. Nie lubię też, gdy ktoś mnie łaskocze bez pozwolenia.

Niektórzy lubią większą bliskość, inni wolą być stale trochę oddaleni.

Następnie prowadzący dzieli salę na pół (można ułożyć skakankę/linę/sznurek), oznacza strony dwoma kolorami (czerwonym i zielonym) oraz tłumaczy zasady zabawy. Prowadzący będzie zadawał pytania dzieciom o rzeczy, które lubią bądź nie lubią, a zadaniem dzieci będzie ustawienie się po odpowiedniej stronie: czerwonej („nie”) lub zielonej („tak”).

Przykłady: *Kto lubi lody, a kto nie lubi? Kto lubi jeździć na rowerze, a kto nie lubi? Kto lubi grać w piłkę, a kto nie lubi? Kto lubi, kiedy mama przytula was na dobranoc? Kto lubi, kiedy ciocia daje wam całusa na dzień dobry?* (prowadzący może dodać więcej przykładów, znając preferencje dzieci)

Po ćwiczeniu warto podsumować i pokazać, że każdy z nas może lubić coś innego, nie musimy wszyscy robić tego samego i nie jest to złe.

4. Gdzie odczuwamy, jak reagujemy na coś, co lubimy/czego nie lubimy? (5-10 min)

Przedstawiamy dwie wersje ćwiczeń do wyboru przez prowadzącego.

Wersja a: W nawiązaniu do poprzedniego ćwiczenia zadajemy dzieciom pytanie, co czują, kiedy muszą zrobić coś, czego nie lubią? Prowadzący pokazuje rysunki

z różnymi emocjami i prosi dzieci, by dopasowały je do tego, co czują w danym momencie.

Wersja b: Korzystając z kart z postacią Basi, prowadzący pyta dzieci, co czują, gdy muszą zrobić coś, co lubią (można dodać pytania pomocnicze np. jak wygląda wasza twarz, co czujecie w środku) i prosi, żeby narysowały to na tej postaci kolorem czerwonym. Następnie zadaje pytanie, co dzieci odczuwają, gdy robią coś, czego nie lubią, do czego ktoś ich zmusza, i prosi, by zaznaczyły to kolorem niebieskim.

Warto, aby prowadzący podsumował tę część i pokazał dzieciom, że każdy reaguje inaczej i ma do tego prawo, podkreślając różnorodność każdego dziecka.

5. Lista 3 kroków (5 min)

Prowadzący przedstawia dzieciom plakat, który można powiesić w sali, tak by przypominał o zasadzie 3 kroków, czyli jak reagować, gdy ktoś przekracza nasze granice.

**Jak reagować, kiedy ktoś przekracza nasze granice,
nakłania do czegoś, czego nie chcemy zrobić?**

POWIEDZ „NIE”

jeżeli nie działa

ODDAL SIĘ

jeżeli nie działa

POWIEDZ O TYM KOMUŚ

Działanie 3 kroków można przećwiczyć z dziećmi podczas scenki, kiedy ktoś proponuje zabawę, a dziecko nie chce wziąć w niej udziału.

6. Granice (10 min)

Ostatnia część zajęć to ich podsumowanie. Prowadzący prosi, żeby każdy za pomocą sznurka/skakanki wyznaczył swoje granice, tak jak wyznaczali je bohaterowie opowiadania o Basi, a następnie aby dzieci usiadły w środku.

Podsumowując, prowadzący zadaje pytania: *Czy warto określać swoje granice? Czy każdy ma swoje granice? Jak reagować, kiedy nie chcemy robić czegoś, co ktoś nam proponuje?* Warto poprosić dzieci, by rozejrzały się dookoła, jakie mają granice i opowiedziały o tym, co czują. W podsumowaniu można nawiązać do tego, że granice są dla innych niewidzialne, dopóki ich nie pokażemy lub o nich nie opowiemy. Różnimy się między sobą i nasze granice też. Mogą być blisko nas, a mogą dalej, bo niektórzy lubią większą bliskość, inni wolą być stale trochę oddaleni. Ważne, żebyśmy się nawzajem słuchali, obserwowali i szanowali granice, i te własne, i innych.

